

Improvizované ukrytí (IÚ)

Co je improvizované ukrytí

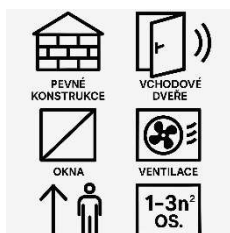
Improvizované úkryty jsou prostory, které nejsou původně určeny jako kryty, ale lze je jednoduchými stavebními úpravami nebo organizačními opatřeními přizpůsobit pro krátkodobou ochranu obyvatelstva. V ČR jde o hlavní způsob ukrytí obyvatel, protože stálých úkrytů je omezený počet.

Kde lze improvizovaný úkryt zřídit

- sklepy a suterény obytných domů, škol, úřadů, kulturních zařízení
- vnitřní místnosti bez oken (chodby, koupelny, komory)
- podzemní garáže, technické místnosti
- provizorní podzemní stavby (vinné sklepy, sklady)

✗ **Nevhodné prostory: místnosti se širokými okny, horní patra budov, stavby ze slabých lehkých materiálů.**

Zásady pro výběr a úpravu improvizovaného úkrytu

- Pevné konstrukce – nejlépe železobeton, plná cihla
- Vchodové dveře – masivní, s možností utěsnění
- Okna – malá nebo žádná, možnost utěsnění (fólie, páska)
- Ventilace – kontrolované větrání, pokud není nucené
- Úniková cesta – doporučena alespoň jedna náhradní
- Prostor na osobu:
 - s nuceným větráním: 1–3 m²/os.
 - bez větrání: 3–5 m²/os.

Doporučené vybavení improvizovaného úkrytu

- prostředky na utěsnění (pásky, fólie, hadry)
- osvětlení (baterky, čelovky, lampy)
- rádio na baterie
- zásoba vody a potravin na min. 72 hodin
- lékárnička a osobní léky
- hygienické prostředky
- improvizovaná toaleta (kbelík s víkem, chemický WC, nouzová židle s pytlím)
- powerbanky nebo záložní zdroj
- jednoduché nářadí (kladivo, páčidlo, pila, lopata)

Postup při ukrytí v improvizovaném úkrytu

1. Přesun – ihned po vyhlášení všeobecné výstrahy (140 s kolísavý tón)
2. Utěsnění – zavřít a utěsnit dveře, okna, vypnout ventilaci
3. Rozdělení prostoru – část pro odpočinek, hygienu, zásoby
4. Organizace pobytu – šetřit vodou a energií, kontrolovaně větrat
5. Sledování informací – rádio, TV, telefon
6. Opouštění úkrytu – až na základě pokynu IZS (pominutí nebezpečí nebo evakuace)

Ukrytí v případě vichřice a tornáda

- Za žádných okolností nestůjte v budově u okna a nesledujte, co se děje venku.
- V nízkopodlažním domě je nejbezpečnějším místem k ukrytí suterén, sklep nebo místnost v nejnižším patře bez oken (koupelna, šatna, chodba).
- Pokud jste ve výškové budově a nemáte čas jít do nejnižšího patra, schovejte se ve středu budovy, ideálně v chodbě bez oken či v bytovém jádru.
- Pokud jste v malém objektu bez základů (chatka, mobilní dům), ihned ho opusťte a vyhledejte nejbližší budovu s pevnými základy a schovejte se v ní.
- Pokud vás tornádo zastihne v otevřené krajině, snažte se vyhledat úkryt v různých terénních prohlubních a nerovnostech, které vás alespoň částečně ochrání před padajícími stromy a letícími předměty. Rukama se snažte chránit si především hlavu, hrudník a břicho.

✗ Neukrývejte se v lese, kde hrozí nebezpečí pádu stromů.

Ukrytí v případě úniku nebezpečné chemické látky

Celá řada nebezpečných chemických látek je těžší než vzduch, a proto se drží při zemi. Tak se mohou dostat do sklepních nebo přízemních místností snadněji, než do místností ve vyšších patrech na závětrné straně budov, proto je třeba se ukryt právě tam.

- V případě úniku chemické látky zvolte k ukrytí místnost ve vyšších patrech na opačné straně budovy, než je zdroj nebezpečí.
- Pro zvýšení ochrany dále:
 - uzavřete okna a dveře a pokud možno je utěsněte,
 - vypněte a utěsněte veškerou ventilaci (tj. klimatizaci, větrací systémy, digestoře a světlíky),
 - k utěsnění využijte lepicí pásky nebo namočené kusy látky.
- Sledujte informace zejména z hromadných sdělovacích prostředků a postupujte podle pokynů orgánů veřejné správy nebo zasahujících záchranářů. Zachovejte klid a jednejte s rozvahou.

- V úkrytu zůstaňte, dokud není vydán pokyn k jeho opuštění, ať už z důvodu pominutí nebezpečí nebo z důvodu vyhlášení evakuace z ohrožené oblasti.
- Pro případ evakuace si připravte prostředky improvizované ochrany (ochrana dýchacích cest a povrchu těla s využitím dostupných prostředků, které máte doma).

Ukrytí v případě radiační havárie

- Pro případ radiační havárie jsou k ukrytí nejvhodnější uzavřené, zděné prostory (příp. sklepní nebo suterénní místnost), které lze nejlépe izolovat od působení radioaktivních látek ve vnějším prostředí. K ukrytí proto zvolte místnost bez oken s co nejsilnějšími stěnami, popřípadě místnost ve středu budovy.
- Pro zvýšení ochrany dále:
 - uzavřete okna a dveře a pokud možno je utěsněte,
 - vypněte a utěsněte veškerou ventilaci (tj. klimatizaci, větrací systémy, digestoře a světlíky),
 - uhasťte (vypněte) všechna zařízení na spalování paliv.
- Sledujte informace zejména z hromadných sdělovacích prostředků a postupujte podle pokynů orgánů veřejné správy nebo zasahujících záchranářů. Zachovejte klid a jednejte s rozvahou.
- V úkrytu zůstaňte, dokud není vydán pokyn k jeho opuštění, ať už z důvodu pominutí nebezpečí nebo z důvodu vyhlášení evakuace z ohrožené oblasti.
- Pro případ evakuace si připravte prostředky improvizované ochrany (ochrana dýchacích cest a povrchu těla s využitím dostupných prostředků, které máte doma).

Ukrytí v případě vojenského ohrožení

- Po zaznění varovného signálu "Všeobecná výstraha" se co nejrychleji ukryjte v nejbližší budově, tunelu nebo metru. Zvolte to, co máte nejbližší. V budově se ukryjte v suterénních nebo sklepních prostorách. Jste-li v budově, zůstaňte v ní a nevycházejte. Ukryjte se v suterénních nebo sklepních prostorách, popřípadě volte místnost v co nejnižším patře ve středu budovy. Držte se daleko od oken a dveří.
- Sledujte informace zejména z hromadných sdělovacích prostředků a postupujte podle pokynů orgánů veřejné správy nebo zasahujících záchranářů. Zachovejte klid a jednejte s rozvahou. V úkrytu zůstaňte, dokud není vydán pokyn k jeho opuštění.